

NR 8
SEPTEMBER
2019

Lääne-Nigula valla ajaleht

28.09.2019 Maal elamise päev Lääne-Nigulas

Kaunis ja mitmekesine loodus pakub elamusi Osmussaarelt, Noarootsi ja Nõva liivarandadest, Palivere mänimetsadest, romantilisest Marimetsa rabast ja Kasari jõeluhast. Rannarootsi kultuuripärand Noarootsis, ajalooline kultuuriidentiteet Kullamaal, kaunid maakirikud, Saueaugu Teatritalu, Silma loodushariduskeskus ja Palivere liikumisrajad, mitmekesised kultuuritraditsioonid ja kombed.

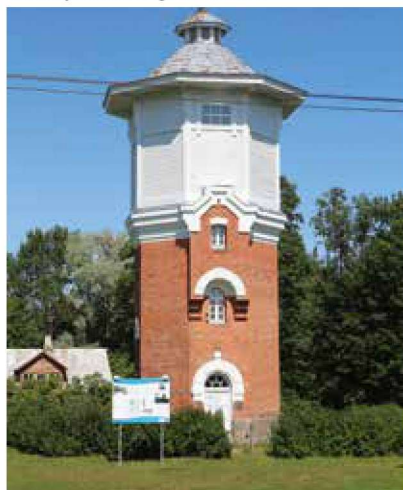
Meie 115 küla pakuvad võimalusi oma kodu rajamiseks neile, kes on tüdinenud liigsest kiirustamisest ning kes soovivad nautida maalähedast elustiili koos kaunite päikesetõusudega.

Linlikuma eluviisi soovijad leiavad endale sobiva kodu Taebla, Palivere või Risti alevikus ja Linnamäe külas. Igast meie valla maismaapunkti jõuab mõnekümne minutiga lähima raamatukoguni, lasteaiani, koolini või valla ametiasutuseni.

Maal elamise päev Ristil

Risti aleviku külastuskeskus asub Risti Loomemajas, Koidu 1 ja on avatud kell 11-16

Kohvitoas saab kehakinnitust, avatud on kanga- ja keraamikatuba, kohalike käsitöömeistrite tööde müük. Jagame infot Risti piirkonna ja valla kohta, vabade elukohtade ja tööpakkumiste kohta. Ristil sel päeval avatud kohtade ja tegevustega saab tutvuda osaledes KÜLASTUSMÄNGUS. Kontakt: Tiina Ojamäe -56352591 või tiinaojamae@gmail.com

Risti veetorn avatud kell 11-16

13.00 Risti rahvatantsijate kontsert Risti aleviku keskel.

11-16 Tikimari OÜ, Haapsalu.

mnt.15- oma elustiili tutvustamine – maal elamise ja hakkamasaamise võimalused, hobi ja töö ühildamine, avatud töökoda ja ateljee.

11-16 Risti Linnupark, Soo tn 7a Pileti hind:

Täiskasvanud 3 eur / lapsed 1.50 eur

11-16 Risti Apteek, Jaama 1

11-16 Risti Avatud Noortekeskus, Tallinna mnt.4 – lastele meisterdamine, mängimine, pakume võimalust endast foto teha ja pilt kohe kätte.

11-16 Risti Lasteaed, Tallinna mnt.6 – lasteaia maja ja tegevustega tutvumine.

11-16 Risti Hooldekodu, Eha tn.2 – hooldekodu maja ja tegevustega tutvumine.

11-16 Risti Raamatukogu, Lõuna 4

11-16 Risti Päästekomando, Tallinna mnt 15b.

11-16 Risti Põhikool, Lõuna 4

– kell 12.00 kooli traditsiooniline salatipäev, kus õpilased valmistavad tervislikke ja maitsvaid salateid. Kell 14.30 C. Kreegi nim. Haapsalu Muusikakooli Risti osakonna kontsert.

Maal elamise päev Paliveres

Palivere aleviku külastuskeskus asub Palivere Noortekeskuses ja on avatud kell 11-16.

Jagame teavet Palivere aleviku ja valla kohta, võimalik tutvuda piirkonnas oleva kinnisvara ostmise võimalustega.

Sellel päeval on võimalik omale sobivasse punkti liikuda kas jalgsi või iga täistund sõidutab retrobuss huvilisi soovitud külastuspaikadesse!

Kontakt: Risto Roomet, 5626 0387 paliverevpk@mail.ee

11-16 U-studio ja Viilung puit, tutvustatakse ettevõtete tegevusi. Mõlemas kohas on saab oma käega teha klaasist või puidust sisekujunduse elemente.

11-16 Pikajalamägi (tervise- ja spordikeskus), võimalik tutvuda terviseradadega, mängida discgolfi ja osaleda Palivere jooksupõistluse kogu perega.

11-16 Jansapuit OÜ – tutvustatakse Palivere tööstusala võimalusi ja ettevõtte tegevusi. Külastaja saab proovida meisterdada puitmaja detaile.

11-16 Palivere lasteaed – maja ja lasteaia tegevustega tutvumine, avatud on lasteaia kohvik.

11-16 Palivere raamatukogu, muinasjutu hommik ja peale lõunat tegevused käsitööringis.

11-16 Palivere Põhikool – tutvumine Palivere põhikooli ja spordihoone võimalustega ning võimalik osaleda koolimaja töötoas.

11-16 on avatud söökla ja pubi.

12-16 Palivere mäng – Palivere tutvustav sportlik mäng kogu perele.

12-16 Palivere mängu alguspunkt on pritsikuuris, kus on võimalik tutvuda vabatahtliku päästekomando tegevustega.

Maal elamise päev Martnas

Martna piirkonna külastuskeskus asub Martna noortekeskuses, Martna külas, vallavalitsuse majas ja on avatud kell 11-16.

Külastuskeskuses saab teavet Martna piirkonna elu-olu, külastuspäeva ürituste, kinnisvara ning töökohtade kohta.

Toimuvad tavapärased noortekeskuse tegevused, võimalik on mängida lauamänge, lauajalgpalli, arvutimänge PS4 ja PS3-ga, joonistada, värvida.

Laste valmistatud meenete müük ja loterii, iga loos võidab!

Kontakt: Kairi Seiton, tel 56917115, kairi.seiton@laanenigula.ee

Rõude ja Martna küla avatud kohad ja tegevused:

11-16 Rõude muuseum – iga täis-

tunnil giidiga ringkäik, igal pooltunnil käsitöö teemaline õpituba. Muuseumi sisehoovis laat ja esineb laadamuusik, avatud on puhvet!

11-16 Rõude küla selts – avatud on raamatukogu, töötab juuksur ja lapsed saavad mängida lauamänge, kangastelgedel kudumine ja avatud on kohvik.

18.00 Rõude külamajas simman

„Vanad Sõbrad“

11-16 Martna põhikool-koolimaja ruumide ja tegevustega tutvumine, põgus ülevaade kooli 183 aastast ajaloost.

11-16 Martna kirik

11-13 sügislaul „Õuntest hobuse sõnnikuni“, kirikuesisel platsil esineb muusik.

13- 13.45 Haapsalu poistekoort kontsert.

14-15 Siiri Känd esineb kontserdiga „Mis värvi on armastus“.

11-12 Martna lasteaed, päevakeskus ja raamatukogu-tutvumine lasteaia, päevakeskuse ja raamatukogu ruumide ja tegevustega.

NB! Majas on hetkel remont!

11-14 Luha tee Farm OÜ-avatud uksed ja tegevustega tutvumine Keskvere külas.

11- 16 Martna Garaaž OÜ – avatud uksed, tegevuste ja vabade töökohtade tutvustamine Martna külas

11-16 Restmar OÜ – avatud uksed, tegevustega tutvumine Martna külas.

Maal elamise päev Linnamäel ja küla

Oru piirkonna külastuskeskus asub LAS- i majas (Linnamäe Arenguselts), Kooli tee 2, Linnamäe küla ja on avatud kell 11-16.

Kogu külastuspäeva vältel on tutvumiseks infonurk, kust leiab teavet piirkonnas müügis oleva kinnisvara

ning maa kohta, selgitusi jagavad kinnisvaramaaklerid Kaie Roos ja Virve Metsis. Lisaks leiab piirkonna tööandjate kontaktid, tegevusalad ja info vabade töökohtade kohta.

Kontakt: Cynne Põldäär, tel 56 214 386; cynnep@gmail.com Huvitavat infot külastuspäeva ja Oru piirkonna kohta leiad aadressil <https://las.ee/>

Kell 12 äsja renoveeritud Linnamäe jalgpalliplatsi platsi avamistsere-moonia, sõprusmäng ja noorte jalgpallitreening.

11-16 on avatud Linnamäe noortekeskus, Kooli tee 2.

Kell 14 küpsetatakse noortekeskuses küpsiseid – kõik pered, lapsed ja nooremeelsed on oodatud küpsetama! 11-16 LAS-i maja ja tegevusvõimalustega tutvumine, virtuaalse fotoalbumi Topoteek esitlus ja kogemuste jagamine.

11-16 LAS-i majas avatud Wana kooli kohvik.

11-16 ootavad külastajaid asutused, kodud ja külad

Roosta puhkeküla Elbiku külas, Saunja loodushariduskeskus (Silma õpikoda), Saunja külas Haava viljapuu- ja viinamarjatalu ning iluaed Saunja külas

Paali-Vanatoa pilliroost maja, Saunja külas

Uus-Kalda Spordi- ja puhkeküla, Kärbla külas

Oru kool, Oru raamatukogu, Linnamäe lasteaed, Linnamäe külas.

Oma küla tutvustavad Mõisaküla, Soolu, Saunja, Vedra, Keedika, Seljaküla, Ingküla, Jalukse, Kärbla ja Oru külad.

Võõrustajate kontaktid on leitavad aadressilt <https://las.ee/>.

Volikogu istung toimus 22. augustil Nõval

Seekord siis Palivere lumetootmine, Martna majad, Nõva sadam, Risti hooldekodu ja palju muud.

Neeme Suur
Volikogu esimees

Suvi sai läbi ja volikogu alustas oma sügisest tööperioodi istungiga Nõval. Järjekorras oli 23-as istung ja otsuseid tehti mitmeid ja olulisi. Istungil osales 20 volinikku, puudus 5. Päevakorras oli 16 punkti, kehtestati 3 määrust ja võeti vastu 10 otsust.

Volikogu istungi esimeseks päevakorrapunktis on tavaliselt vallavanema informatsioon. Nii oli ka seekord. Vallavanem Mikk Lõhmus rääkis, et Taebla Kooli ehituse ja Martna Lasteaia soojustamise tööd on graafikus ja et Martna katlamaja saab üle viidud automaatsele kütmisele. Valmimas on Risti Lasteaia põrandad ja Noarootsi kooli õpilaskodu ja sotsiaalmaja remonditööd. Kullamaa osavallas tegeletakse Silila küla masuudireostuse tagajärgede likvideerimisega. Nõva sadama kinnistute ostutehing on planeeritud 29. augustiks. Valminud on kaasa eelarve kaudu tehtud projektid Martnas, Noarootsis, Nõval, Paliveres ja Linnamäel.

Vallavanem andis ülevaate ka valla reservfondi kasutamisest. Eraldi on tehtud noortekeskustele projektide omaosaluseks, laulu- ja tantsupeo tarbeks, Linnamäe elamusõhtute tarbeks, Noarootsis Suttlepa tuuliku parandamiseks, Noarootsi osavalla õigusabi kulude katmiseks,

Nõval põlenud prügikonteineri remondiks ja kalmistu uueks tööriistakuuriks, Liivi Raamatukogu 100 brošüüri trükkimise kulude katmiseks.

Peale vallavanema info ärakuulamist asuti otsustamist nõudvate päevakorrapunktide juurde. Toimus Lääne-Nigula valla arengukava läbivaatamise esimene lugemine. Otsustati teine lugemine viia läbi oktoobris, muudatustetpanekute edastamise tähtajaks määrati 24. september 2019. Arengukavaga saab tutvuda valla kodulehel, ettepanekuid saab saata e-postile vv@laanenigula.ee.

Kevadel sai algatatud valla ja osavaldade põhimääruste muutmine. Esimene lugemine toimus juunikuu volikogus. Seekord said siis muudatustetpanekud kinnitatud ja põhimäärused kohendatud. Muudatused puudutasid eelkõige vallavolikogu enda, aga ka osavallakogude tööd ja tegevust. Kohendati töömaterjalide ja muudatustetpanekute esitamise korda, täpsustati volikogu komisjonide töökorda ja komisjonide esimeeste tööülesandeid ja muud sellist.

■ Volikogu võttis vastu Altmäe katastriüksuse ja selle lähiala detailplaneeringu Allikmaa külas. Selle detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on Palivere Pikajalamäe tervisekeskuse edasiarendamine ja kunstliku lume tootmise süsteemi rajamine. Planeeringu avalik väljapanek toimub 09.09-09.10.2019 Lääne-Nigula vallamajas vallavalitsuse tööajal ja valla veebilehel.

■ Volikogu andis nõusoleku maavara kaevan-

damise loa andmiseks Lakenõmme II liivakarjääri mäeeraldisel. Tegemist on tegutseva karjääriga, mida laiendatakse neile ettenähtud piirides.

■ Volikogu andis loa Alu kinnistu üleandmiseks Servapeal OÜ-le (juriidiline isik, kes pole eelneval kolmel aastal tegelenud metsa majandamisega, võib üle kümne hektari põllu- või metsamaad omandada vaid volikogu loal).

■ Volikogu otsustas taotleda riigilt Martna külas asuvate Kirna tee 5 ja Kirna tee 7 kinnistud (kasutuseta kolmekordsed hooned) ja Paju kinnistu üleandmist valla omandisse. Vallal on plaan üks hoonetest korda teha, mis aga korstamist ei kannata, see lammutada. Martna küla keskus on korrustustööd juba ka tehtud ja nendega minnakse edasi.

■ Volikogu otsustas anda MTÜ-le Terra Maritima tasuta kasutusse Martna küla Padriku, Rõude küla Kiige ja Kullamaa küla Kullamaa järv-puhkeala katastriüksused. Seda tehakse puhkekohtade rajamiseks, LEADER rahataotluse toel.

■ Volikogu lubas vallavalitsusel seada Kekkilä Eesti OÜ-lt ostetavatele kinnistutele ühishüpooteek summas 175 000 eurot. Hüpooteek on vajalik Nõva sadama kinnistute järelmaksuga omandamiseks.

■ Volikogu andis loa vallavalitsusele riigihanke korraldamiseks Risti Hooldekodu laiendamiseks ja selleks vajaliku moodulmaja rentimiseks. Risti hooldekodu juurde paigutatakse moodulmaja, kuhu saab hooldekodu laiendada. See on vajalik, et hooldekodu vastaks nõuetele ja

saaks taotleda tegevusluba. Kui tegevusluba käes, siis saab juba otsustada, kuidas hooldekodu veel laiendada.

■ Volikogu otsustas Risti alevikus AS-le Medicum Perearstikeskus üürile vastuvõturuumid aadressiga Jaama 1 hinnaga 1 euro/m². AS Medicum Perearstikeskus asub osutama perearstiteenust Ristil ja kuna tegemist on otsustuskorras ja soodustingimustel üürile andmisega, siis nõudis see volikogu ostust.

■ Volikogu otsustas lõpetada hallatava asutuse Nõva valla Päevakeskuse tegevuse, kuna asutus ei ole iseseisvalt kunagi tegutsenud. Eakate seltsitegevust Nõval korraldab koostöös osavallavalitsusega MTÜ Nõva Pensionäride Ühendus.

Peale otsustamisi toimusid seekord volikogus ka ühed valimised. Seoses volikogu liikmete vahetumisega valiti volikogu sotsiaalkomisjonile uus esimees ja asesimees. Uueks esimeheks valiti Guido Ulejev Ristilt, aseesimehena jätkab Mai Jõevee Kullamaalt. Eesmärgiga tagada piirkondade esindatuse nõue kinnitati ka uus komisjoni koosseis. Lisaks esimehele ja aseesimehele kuuluvad komisjoni Karin Kahn, Marge Kanna, Üllar Neemrand, Ülle Heinleht, Ave Bachman, Andrus Post ja Maarika Leht-Zolotov. Lepiti kokku, et järgmine volikogu istung korraldatakse 19. septembril Taeblas.

Kõigi volikogu avalikustamisele kuuluvate otsustega ja istungite protokollidega saab tutvuda valla veebilehel asuva dokumendiregistri kaudu. Määrused on avalikustatud Riigi Teataja veebilehel.

EHITUS- JA PLANEERIMISOSAKONNA TEATED

Kordamine on tarkuse ema

2019. aasta maamaksust

Maamaksuteade väljastatakse maksumaksjale Maksu- ja Tolliameti poolt hiljemalt 15. veebruariks. Maksu- ja Tolliameti e-teenuse kasutajale saadetakse maamaksuteade elektrooniliselt Maksuametile teadaolevale elektronposti aadressile. Maamaksuteadet ei väljastata, kui kõigi maksustatavate maatükkide maamaksude summa on **alla 5 euro**.

Maksumaksjal on maamaksu algandmetega võimalik tutvuda www.eesti.ee. Ebatäpsuste avastamisel või täiendavate selgituste või maa maksustamishinna akti saamiseks palume pöörduda maa- ja planeerimisspetsialisti Marika Meisteri (tel 47 24354 marika.meister@laanenigula.ee) või maanõunik Sirje Selarti sirje.selart@laanenigula.ee, tel 47 35056) poole.

Maamaksu tasumiseks on kaks tähtaega. Kuni 64-eurone maamaks tuleb tasuda 31. märtsiks 2019. Maamaksust, mis ületab 64 eurot, tasutakse 31. märtsiks vähemalt pool, kuid mitte vähem kui 64 eurot. Ülejäänud osa maamaksust tasutakse hiljemalt **1. oktoobriks 2019**.

Ehitisregistri andmete korramiskohustus on väga lähedal

1. juulil 2015 jõustunud ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse kohaselt tuleb ehitisregistri andmed korrastada 2020. aasta 1. jaanuariks.

Kui Teie kõik üle 20 m² ehitisealuse pinnaga ehitised on registris, siis ei ole muretsemiseks põhjust. Kui Teil aga on üle 20 m² ehitisealuse pinnaga ehitisi, mida ehitisregistrisse kantud ei ole või kinnistul paikneval hoonestusel on teostatud ümber- või juurdeehitusi, millel puudub ehitus- või kasutusluba, siis tuleb need hooned tagantjärei seadustada.

Enne 22. juulit 1995 ehitatud ehitisi võib kasutada vastavalt nende kasutusotstarbele, kui omanik esitab dokumendi (milleks võivad olla näiteks maareformiga seotud dokumendid, ehitusprojektid, ehitusload, kindlustuslepingud, majaraamatud, ehitise ostu-müügilepingud, tolleaegsete omavalitsuste õiendid jne.), mis tõendab ehitise ehitamist enne 1995. aasta 22. juulit. Sel juhul loeb vald ehitise seaduslikuks ja omanikul tuleb ehitise ehitisregistrisse kandmiseks esitada andmete esitamise teatis (elahoone puhul ka teatise lisa 1), ehitise mõõdistusjoonised (millelt selguvad ehitise olulised tehnilised andmed), foto välisvaatest ja asukoha plaan (ehitise paiknemine kinnistul). Vajalikud blanketid ehitise andmete ehitisregistrisse kandmiseks leiab nii Lääne-Nigula valla kodulehelt kui ka Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kodulehelt. Ehitise ehitisregistrisse kandmine on riigilõivuvaba.

Peale 22. juulit 1995. aastal ja enne 1. juulit 2015. aastal õigusliku aluseta püstitatud, laiendatud või ümberehitatud ehitised jagatakse kahte kategooriasse:

- enne 1. jaanuari 2003 ehitatud ehitise: ehitise peab vastama ehitise ohutusele esitatavatele nõuetele. Ehitise ohutust hinnatakse ehitamise ajal kehtinud nõuete kohaselt.
- pärast 1. jaanuari 2003, kuid enne 1. juulit 2015 ehitatud ehitise peab vastama ehitise ohutusele esitatavatele nõuetele ning vastama detail- ja üldplaneeringule või projekteerimistingimustele. Ehitise ohutuse hindamisel võetakse aluseks ehitusprojekt. Ehitusprojekti puudumisel on vajalik ehitise audit. Ehitise auditi tulemusel peab olema võimalik kanda ehitise olulisemad tehnilised andmed ehitisregistrisse ning vajaduse korral tuvastada ehitise vastavus detailplaneeringule või projekteerimistingimustele. Ehitise audit asendab loa- või teavitusmenetluses ehitusprojekti. Ehitise auditi tellib ehitise omanik.

Koos ehitise auditiga tuleb esitada:

- tahke- või vedelküttesüsteemi olemasolul ehitise tuleohutuse audit/korstnapühkimise akt
- elektripaigaldise olemasolu korral ehitise elektripaigaldise audit,
- gaasipaigaldise olemasolul gaasipaigaldise audit,
- kanalisatsioonisüsteemi olemasolu korral kanalisatsioonisüsteemi audit,
- puurkaevu olemasolu korral, mis ei ole registreeritud Keskonnaregistris, puurkaevu rekonstrueerimisprojekt,
- ehitise mõõdistusjoonised, kust selguvad ehitise olulised tehnilised andmed,
- muud asjakohased mõõdistusprotokollid,
- ehitiste asukoha plaan.

Lisaks tuleb täita vormikohane andmete esitamise teatis iga ehitise kohta. Eluhoone puhul tuleb esitada ka lisa 1 eluruumi andmetega. Abihoonete kohta tuleb täita ainult andmete esitamise teatis. Vajalikud blanketid ehitiste andmete ehitisregistrisse kandmiseks leiab nii Lääne-Nigula valla kodulehelt kui ka Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kodulehelt.

Olemasolevate ehitiste ehitisregistrisse kandmiseks palume kõigepealt üles otsida kõik dokumendid, mis ehitiste ja kinnistuga seotud, ning pöörduda seejärel Lääne-Nigula Vallavalitsuse ehitus- ja planeerimisosakonda või võtta ühendust telefoni teel, et saaksime koos leida selleks parima võimaliku mooduse.

Peale 1. juulit 2015 aastal ehitatud ehitise seadustamine toimub vastavalt kehtivale ehitusseadustikule.

Sooja ja värviküllast sügist!

Heikki Salm, ehitus- ja planeerimisosakonna juhataja

Hara tee sai mustkatte

Maanteeameti, Lääne-Nigula valla ja Noarootsi osavalla toel sai Hara tee küla läbi lõik mustkatte. Hara küla läbiv teelõik koosneb kahest osast, üks nendest Maanteeameti hallata olev Hara tee ja teine valla omandis olev Hara-Kudani tee. Kahe lõigu peale kokku on küla tee pikkuseks ca 800 meetrit ja mustkatte ehituse maksumuseks kujunes 66 000 eurot.

**Lääne-Nigula
valla ajaleht**

Väljaandja:
Lääne-Nigula Vallavalitsus,
heli.randes@laanenigula.ee, 473 5050
Kujundus: OÜ Absoluutne
Ilmub ka veebis www.laanenigula.ee
Tiraaž 3068 eks.

Mida näitas valla rahuloluküsitlus?

Mikk Lõhmus
Vallavanem

Raina Jeeberg
Arendusnõunik

Arvamust avaldas 229 inimest

Perioodil 23.06 – 20.08 viis Lääne-Nigula Vallavalitsus elanike seas läbi küsitluse hindamaks nende rahulolu valla teenustega. Küsitlusele oli võimalik vastata paberkanjal 23.06 maakaitsepäeval Lääne-Nigula kiriku juures, osavallavalitsustes ning teeninduskeskustes. Täiendavalt oli võimalus anda oma vastused ka e-keskkonnas. Kokku osales küsitluses 229 inimest, neist kõige enam Taeblast ja Ristilt. (joonis 1). Vastajate keskmiseks vanuseks oli 45,3 aastat ning 75% vastajatest olid naised.

Kõige rahulolematud ollakse kergliiklusteete piisavuse ja seisukorraga

Kõige rahulolematud ollakse kergliiklusteete piisavuse ja seisukorraga. See oli ka ainus valdkond, kus täiesti või osaliselt rahulolematute hulk (47,2%) ületas teenusega osaliselt või täielikult rahul olijate hulga (45,2%) Seisukohta ei omanud 7% vastanutest. Enim rahuolematuid oli Noarootsis, Kullamaal ja Ristil, rahuloli- jaid oli enam Paliveres, Taeblast ning Nõval. Kergliiklusteete valdkonna teeb keerukaks ka fakt, et investeringud on väga suured ning riik ei ole viimastel aastatel kohalike kergteede rajamist toetanud.

Haljasalade, parkide, mänguväljakute ja spordirajatiste piisavuse ja seisukorraga on väga rahul või pigem rahul 48,5% vastajatest ja pigem rahulolematud 38 % vastanutest. (ja seisukohta ei omanud 13,5 %) Huvitava märkusena oli osadel vastajatel probleemiks liiga harv niitmine, mõned aga arvasid, et niidetakse liiga tihti või ei peaks üldse niitma.

Kõikides ülejäänud valdkondades ületas rahul või pigem rahuloli- jate hulk 50% piiri, kuigi teede talvise hoolduse osas jagunesid seisukohad peaaegu pooleks- rahul on 51,1 % ja rahul ei ole 48%. Lumetõrje läks üldse rahvale korda, sest seisukohta ei omanud ainult 0,9% ehk 2 vastajat.

Rahulolu ühistranspordiga sõltub piirkonnast

Ühistranspordiühendused rahuldavad enamikke piirkondi, kuid selgelt on eelisolukorras Ääsmäe-Haapsalu maantee äärde jääv Taebla, mille elanikest lausa 77% on teenusega rahul, aga rahul olid ka Palivere, Noarootsi ja Risti vastajad. Kõige rohkem väljendavad rahulolematust Kullamaa, Martna ja Nõva, mis asuvad maakonna keskusest Haapsalust kõige kaugemal või on muidu kehvade ühendustega. Kullamaa piirkonnast tuuakse probleemina välja ka tasuta bussisõidu kasutamise võimatust, Taebla elanikud aga soovivad sõiduvõimalust Roosta/Dirhami/Nõva suunal.

Teede ja tänavate seisukorraga on vastajatest rahul 66,4%, enim rahul Taebla Risti, Kullamaa, Martna, Nõva piirkonna elanikud ja rahulolematud Noarootsis.

Ka tänavavalgustuse olukorraga ollakse valdavalt rahul, kuid probleemseima piirkonnana tuli välja Palivere. Täna on vald saanud projektitoetuse Palivere piirkonna tänavavalgustuse rekonstrueerimiseks, mis tähendab, et antud probleem saab oma lahenduse juba õige pea.

Avaliku korraga on vastajatest rahul 70,8% ning kõige vähem probleeme tundub selle näitaja järgi olevat just Noarootsis.

Vallaelanik on hariduse kvaliteedi ja kättesaadavusega rahul

Alus- ja koolihariduse kättesaadavuses Lääne-Nigula elanikud probleeme ei näe, samuti ollakse rahul ka hariduse kvaliteediga. Rahulolematute hulk jäi valdavalt 10% piiridesse ning rahuloli- jate hulk kõikus 70% kandis.

Huvitegevuse võimalustega ollakse enim rahul Ristil, Orul, Paliveres ja Noarootsis, võimaluste parandamist soovitakse eelkõige Martna ja Nõva piirkonnas.

Haridusvaldkonna teemade juures juhtiti tähelepanu kehalise kasvatuse ning tervisliku toitumise teemadele.

Haridusvaldkonna juures tõusis võrreldes kommunaalteenustega oluliselt nende vastajate osatähtsus, kes ei olnud teemaga kokku puutunud ja ei omanud oma seisukohta. (20%-30% piirile)

Sotsiaalvaldkonnaga tavainimene kokku ei puutu

Sotsiaalvaldkonna juures oli näha, et suurem osa vastajatest ei olnud nende teemadega üldse kokku puutunud (66,1% vastajatest) – kas seda võib pidada pigem heaks? Neist, kes teemas kaasa rääkisid, olid 66% väga või pigem rahul. Sotsiaalteenuste ja –toetustega ollakse enam rahul Noarootsis ja Paliveres, kõige rahulolematumad on Nõva ja Risti piirkonna inimesed.

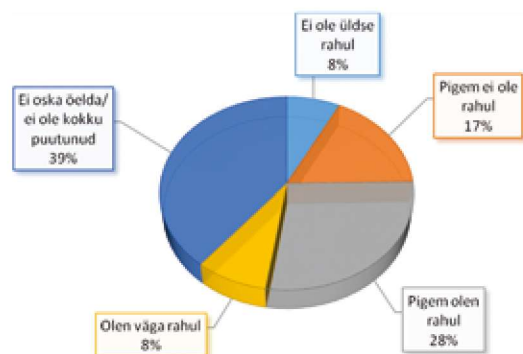
Tervisehoiuteenuste kättesaadavust ja kvaliteeti hindasid kõrgeimalt Risti ja Martna piirkonna vastajad, madalaimalt aga Nõva elanikud. Selle teema all toodi välja ka apteeki ja ravimite kättesaadavuse olulisust, samuti perearstiteenuse kättesaadavuse paindlikumaks muutmist.

Vallaelanik on Lääne-Nigula vallaga rahul

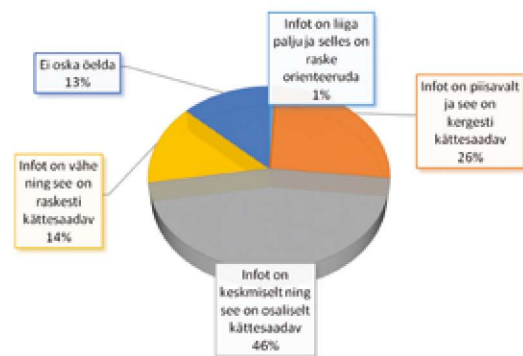
Vallaelanike kaasamisega valla juhtimisse (joonis 1), informatsiooni kättesaadavusega valla teenuste kohta ning ametnike kättesaadavusega on kõige rohkem rahul Noarootsi ja Palivere inimesed, rahulolematumad Nõva piirkonna vastajad.

Rahuloluküsitlus näitas, et tööd tuleb teha informatsiooni kättesaadavuse ja info liikumisega vallas toimuva kohta (joonis 2). Kuivõrd kõige enam kasutatakse info saamiseks just valla ajalehte ja sotsiaalmeediat (joonis 3), siis tuleb tulevikus just enam panna rõhku neile kanalitele.

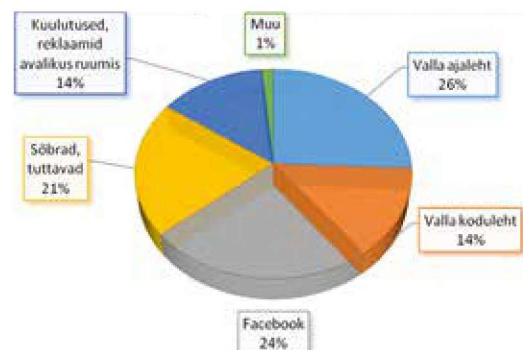
Samuti tuleb tähelepanu pöörata asjaolule, et erinevates piirkondades võib enim kasutatav infokanal olla erinev, näiteks Nõval, Martnas ja Kullamaal on olulisemateks info allikateks valla ajaleht ning sõbrad-tuttavad, mujal aga valla ajaleht ja Facebook.

Joonis 1. Valla elanike ja kodanikuühenduste kaasamine valla juhtimisse

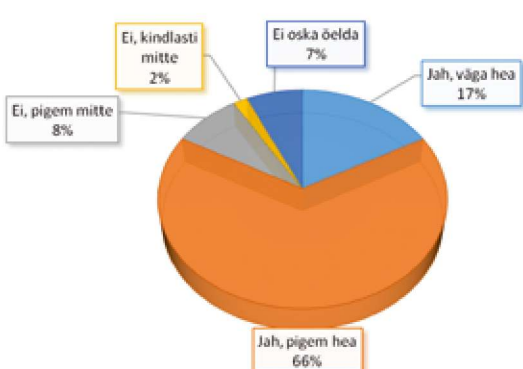
Joonis 2. Rahulolu info liikumisega vallas toimuva kohta.

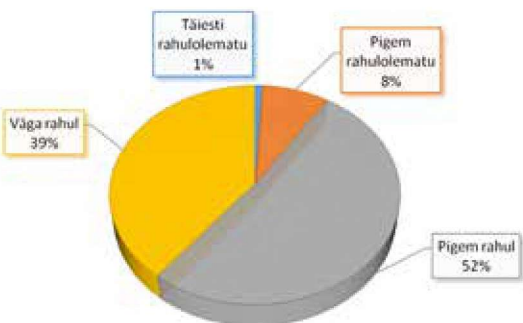
Joonis 3. Millistest allikatest saate peamiselt infot vallas toimuva kohta?

Lääne-Nigulas on hea elada

Lääne-Nigula valla arengukava 2018-2026 esimeseks eesmärgiks on „Lääne-Nigula vald on atraktiivne elu- ja töökeskkond luues eeldusi elanike arvu suurendamiseks“. Selle täitmise üheks mõõdikuks on seatud elanike rahulolu valla teenustega. Eesmärgiks on võetud, et aastaks 2026 on 85 % valla elanikest teenustega rahul. Täna saame öelda, et uuringus osalenutest 83% leiab, et Lääne-Nigula vallas on väga hea või pigem hea elada (joonis 4) ning oma elukohaga (piirkonnaga) on rahul koguni 91% vastajatest (joonis 5). Enim on elamisega Lääne-Nigulas rahul Oru, Taebla, Noarootsi, Kullamaa ja Palivere elanikud, rahulolematumad on Nõva vastajad.

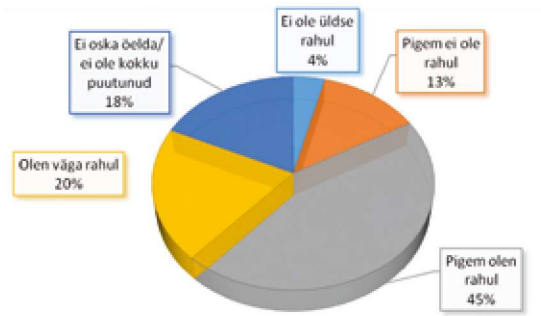

Joonis 4. Kas Lääne-Nigula vallas on hea elada?

Joonis 5. Rahulolu oma elukohaga (piirkonnaga).

Meeldiv oli ka see, et elanikud on rahul valla tuntuse ja mainega. (joonis 6) Rahulolu ei sõltunud oluliselt piirkonnast, välja paistsid ainult Palivere- kus rahuolu oli 80% ligidal ja Nõva, kus vastajad olid valdavalt rahulolematud.

Joonis 6. Lääne-Nigula valla tuntus ja maine.

Kokkuvõtteks

Rahuloluküsitlus andis palju väärt informatsiooni ja näitas kätte suunad, kus tuleb rohkem pingutada. Arusaadavalt läheb rahvale rohkem korda kõik see, mis on silmaga näha ja käega katsuda- teed, valgustus, haljastus, transport.

Rahulolu haridus- või sotsiaalvaldkonnas aga ei tähenda seda, et selle valdkonnaga ei peaks enam pingutama!

Samuti näitas küsitlus seda, et infot ei ole kunagi liiga palju ning mõelda tuleb sellele, kuidas valla sõnumit sisukamaks ja selgemaks muuta. Ankeetides toodi välja ka arvukalt üksikküsimusi, mille lahendamise tegeletakse jooksvalt. Kuna ankeedid ei ole isiksustatud, siis kahjuks ei ole võimalik mõnda esiletõstetud probleemi täpsustada.

Rahuloluküsitluse läbiviimist kindlasti vallavalitsus jätkab sest see annab väärt infot juhtimisotsuste tegemiseks. Kokkuvõtte valdkondade kaupa paneme välja ka valla veebilehele.

Lääne-Nigula valla elanike rahuloluküsitluse vastajate vahel loositi välja valla meened. Võitjateks osutusid: **Kaja Soidla, Riina Müüripeal ja Sirje Vink.**

Vallavanema vastuvõtuajad oktoobris

7.10 Palivere raamatukogus

14.10 Risti teeninduskeskuses

21.10 Linnamäe teeninduskeskuses

28.10 Taebla vallamajas

Vastuvõtuks registreeri eelnevalt e-posti teel
mikk.lohmus@laanenigula.ee
või telefonil 511 9343

Kaasav eelarve 2019

Palivere Lasteaia 40. sünnipäev ja õuemaja avamine

Kerda Ledis

Palivere Lasteaed Piibeleht direktor

Palivere Lasteaed tähistas 29.augustil oma 40.juubelit. 1979.a avatud kuuerühmalisest Palivere Ehitusmaterjalide Tehase Lastepäevakodust on praeguseks saanud kolmerühmaline lasteaed, mis kannab nime Palivere Lasteaed Piibeleht. Sünnipäeval avati ka Lääne-Nigula valla kaasava eelarve raames ehitatud õuemaja, kus sõltumata ilmastikuoludest saavad lasteaialapsed õppida ning õpetajad kavandada loovaid ning arendavaid tegevusi värskes õhus. Aitäh kõigile külastajatele, kes tulid meie jaoks väga olulist sündmust tähistama. Tänu Teile oli sünnipäeva pidu nii tore, lõbus ning meeldejääv. Oleme enda lasteaia üle väga uhked ja näeme selle nimel vaeva, et meie lastel oleks siin edaspidigi hea olla.

Aitäh sünnipäevapeo toetajatele: Erika Lillekunst, Wild Mess Foodtruck, Skywind OÜ, Nevi OÜ, Maiu Söögituba.

Õuemaja eest soovin tänada Lääne-Nigula valla kaasavat eelarvet ning kõiki meie poolt hääletajaid. Aitäh Jaan Piirakule ja Jansapuit OÜ-le, kes jõudsid maja õigeaegselt sünnipäevapeoks valmis. Lisaks soovime siirad tänusõnad edastada Skywind OÜ-le, tänu kellele on meie õuemajal terrass, kus saame edaspidigi õues toredaid üritusi läbi viia ja seda lavana kasutada.

Ronila Martna Põhikooli hoovil

Tiit Aedmäe

Martna Põhikooli direktor

Meile kõigile on meeldinud, ja seda eriti lapsepõlves, kuskil ronida ja turnida. Seni olid meie kooli lapsed pannud sellise vajaduse tõttu kannataja rolli kooli territooriumi puud ja sirelipõõsade. Sellel suvel paigaldati Martna Põhikooli õuele kaasava eelarve raames ronila. Lisaks võimalusele, et puud ja põõsad jäävad terveks on ronila igati kasulik lapse arengule.

Ronimine ja turnimine haarab töösse enamuse suuremaid lihasgruppe. Põhikoormuse saavad ronilatel eelkõige laste käe- ja jalalihased. Lisaks kasvavale jõule õpetab turnimine last võetavaid riske hindama ning arendab oskust oma järgnevaid samme ette planeerida.

Esimesed koolipäevad näitavad ilmekalt ehitise vajalikust, ronila näeb välja nagu herilasepesa, eriti väiksemaid lapsi on igas asendis rippumas, turnimas ja ronimas.

Oleme väga tänulikud Martna Osavallavalitsusele ja ettevõtjale Arvo Ninnile koos tema meestega abi eest ronila paigaldamisel.

Erline tänu kuulub kõigile kogukonna liikmetele kes meie projekti toetasid.

Jüri Ratas külastas Osmussaart

Peaminister Jüri Ratas külastas 3. septembril Osmussaart. Lisaks väikesaarte teemadele oli võimalus välja tuua ka üldisemad Läänemaa ja hajaasustuse teemad – infrastruktuuride (riigimaanteed, kiire internet, elektrivõrgud) arengud, Turba-Rohuküla raudtee ja Noarootsi püsiühenduse rajamine, eluasemepoliitika, hariduse kvaliteet ja rahastamine ning Viigi Kool.

Teade

2. septembrist algasid Linnamäe keskses, aadressil Kooli tee 2a korterelamu ehitustööd. Endise kooliaia asukohta rajatakse 3-korruselise 18 korteriga üürielamu parendamiseks mobiilsete töötajate võimalusi Läänemaale tööle ja elama asumiseks.

SA KredExi toel rajatavasse üürielamusse tulevad 9 kolmetoalist, 3 kahetoalist ja 6 ühetoalist korterit. Suuremad korterid on sobilikud eelkõige peredega töötajatele, kelle jaoks elamisvõimaluste kvaliteet ja elukoha lähedal asuvad avalikud teenused (lasteaed, kool, kauplus) on olulisteks teguriteks, et Läänemaale elama asuda. Väiksemad ühetoalised korterid on aga sobilikud näiteks noortele, kes alles on tööturule sisenemas ega saa endale veel isiklikku elamist soetada.

Üürielamu valmimistähtaeg on sügis 2020. aasta.

Palume piirkonna elanikelt mõistvat suhtumist ehitusaegsete ebamugavuste pärast.

Meelis Nukki

OÜ Maali Üürimaja

Tulemas on eakate

konverents 2019

„Eakad on Läänemaa väärtus“

01.10.2019 algusega
kell 11.00 toimub Haapsalu
Kultuurikeskuses konverents 2019
„Eakad on
Läänemaa väärtus“.

Palun anda oma transpordi vajadusest
teada hiljemalt 23.09.2019:

- Martna piirkonnas
Evi Rätsepale, telefon 5144993;
- Kullamaa piirkonnas
Mai Jõeveele, telefon 5186857;
- Risti piirkonnas
Helje Veerile, telefon 5210369;
- Palivere piirkonnas
Reet Kaarele, telefon 56213720;
- Taebla piirkonnas
Asta Kõlametsale, telefon 53950231;
- Oru piirkonnas
Varje Paaliste, telefon 5646191;
- Noarootsi piirkonnas
Tiiu Palmile, telefon 56651583;
- Nõva piirkonnas
Ülle Heinlehele, telefon 5160241

Haapsalu
Kutsehariduskeskus

TÄIENDAV VASTUVÕTT vabadele õppekohtadele kuni 30. septembrini

KUTSEKESKHARIDUS PÕHIKOOLI BAASIL

- turismiettevõtte teenindaja 3a
- ehitusviimistlus 3a
- infospetsialist (bürootöö) 3a
- tisler 3a
- kokk 3a

KUTSEÕPE TÄISKASVANUD ÕPPIJALE TSÜKLIÕPPES

- pehme mööbli valmistaja 1a
- IT-süsteemide spetsialist 2a
- hooldustöötaja 1a (3. ja 4. tase)
- puhastusteenindaja juhendaja 0,5a
- kiviahitiste restauraator 1a
- ehitusplekksepp 1a (3. ja 4. tase)
- tekstiilkäsitöö 2a
- loodusglid 2a
- kokk 2a

KUTSEÕPE BAASHARIDUSE NÕUDETA VÕI LIHTSUSTATUD ÕPPEKAVAGA

- abikokk 2a

Dokumentide vastuvõtt elektroonselt
ja koolis kohapeal
esmaspäevast reedeni kell 10.00 – 14.00

Täpsem info www.hkhk.edu.ee
Telefon 6661751

Algas uus õppeaasta

Kaie Talving
haridusnõunik

Algas uus õppeaasta, tänava alustas Lääne-Nigula koolides oma kooliteed 69 last – Kullamaal 8, Orul 17, Martnas 2, Taebles 8, Ristil 15, Noarootsis 7, Paliveres 11 ja Nõval 1 õpilane. Kullamaa Keskkooli 10. klassi asus õppima 14 gümnasisti. Kokku asus valla koolidesse õppima 721 õpilast (Kullamaa Keskkool 131, Oru Kool 148, Martna Põhikool 49,

Taebla Kool 122, Risti põhikool 75, Noarootsi Kool 97, Palivere Põhikool 83, Nõva Kool 16), rõõm on tõdeda, et seda on 28 võrra rohkem kui mullu! Valla lasteadeade nimekirjades on 331 last – Kullamaal 23, Linnamäel 68, Martnas 22, Noarootsis 26, Nõval 6, Paliveres 48, Ristil 57 ja Taebles 81. Ka lastealapsi on pisut rohkem kui aasta tagasi.

Aitäh vanemad, kes te olete usaldanud oma lapsed meie valla koolidesse

ja lasteadeadesse! Ilusat alanud õppeaastat kõigile!

Uued töötajad valla koolides ja lasteadeades

- Kullamaa Lasteaed – õpetaja Kadi-Maarija Maripuu ja õpetaja abi Elerin Vernik;
- Noarootsi Kool – tegevus- ja arendusjuht Monika Miilsaar ja õpetajad Jevgeni Štrik (vene keel), Krista Matsik (loodusained), Tiia

Kessel (eesti keel ja kirjandus);

- Nõva Kool – õpetaja Triinu Letsman (geograafia ja bioloogia);
- Oru Kool – pikapäevavõrühma õpetaja Liilia Laas;
- Linnamäe Lasteaed – õpetaja Kaie Visnap ja õpetaja abi Signe Märtin;
- Palivere Põhikool – õpetajad Peeter Alekand (tehnoloogia- ja füüsika) ja Rivo Reinsalu (liikumisõpetus);
- Risti Põhikool – õpetajad Helena

Mõistlik (tantsuõpetus) ja Meelis Looveer (ettevõtluseõpetus);

- Risti Lasteaed – õpetaja Karin Milinevitš;
- Taebla Kool – õpetajad Ruth Randoja ja Hannes Saarsoo (matemaatika), Anu Heinorg (vene keel), Marina Laurits (eesti keel) ja Peeter Alekand (tehnoloogia- ja loodusõpetus);
- Taebla Lasteaed – õpetaja abid Anete Matto ja Marie Adamson.

Martna Avatud Noortekeskus

Martna noortekas on sellel õppeaastal avatud teisipäevast reedeni 13:00-19:00. Kõik kohalikud noored on oodatud! Noortekas asub Martna külas vallamaja hoones.

Kaja Sarrapik
Martna ANK

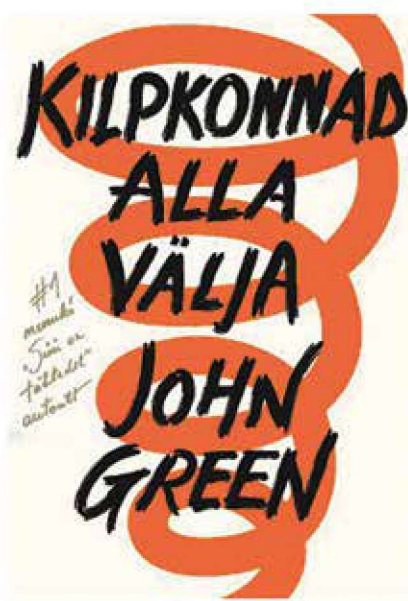
Nõva raamatukogu lugemissoovitus

Raamatut kätte võttes võiks oodata noortekale omasena tunduvat kergemat lugemist, kuid positiivselt üllatab selle teose mitmekihilisus. Kirjastus tutvustab raamatut nii: „Kuueteistaastasel Azal polnud mõtteski miljardär Russell Picketti salapärasest põgenemisjuhtumist uurima hakata, aga kaalul on saja tuhande dollari suurune leiutasu ja Aza parim sõbranna Daisy soovib innukalt asja kallale asuda. Nende esimene samm on otsida üles Picketti poeg, Aza lapsepõlvesõber Davis.

Samal ajal maadleb Aza sundmõtetega, mis ei jäta teda hetkekski, ehkki tüdruk püüab – püüab olla tubli tütar, hea sõber, eeskujulik õpilane ja võib-olla isegi hea detektiiv. Ootamatult leiab Aza just Davisest mõttekaaslase ja sellest saab teekond, mida kumbki ei unusta. „Süü on tähtedel“ ja „Paberlinnade“ autori John Greeni uus, kauaoodatud romaan on hiilgav lugu täis armastust, lõputut optimismi ja elukestva sõpruse jõudu.

Tänapäeva ühe edukaima kirjaniku John Greeni raamatud on peale lugejate tunnustuse pälvinud ka hulgaliselt auhindu ning kriitikute heakskiitu. Ajakiri Time on nimetanud Greeni 100 mõjuvõimsaima inimese hulka. „Kilpkonnad alla välja“ on tema esimene raamat pärast fenomenaalse noorteromaani „Süü on tähtedel“ ilmumist 2012. aastal.“

Autorilt ilmunud ka: „Alaskat otsides“ ja „Katherine'ite küllus“.

Treeningud Martnas

Martna Spordiklubi annab teada, et septembrist algavad taas treeningud Martna kaarhallis järgmiselt:

- Maadlustrennid põhikooli lastele T,K, N- lisainfo treenerilt tel: 56484834

- Jõusaal on avatud E, T, N 17:00-20:30, muul ajal vastavalt kokkulepele Lisainfo tel: 56917115

- Rühmatreeningud naistele E kell 18:30 Lisainfo tel: 56917115

Suure saali broneerimiseks pal-

limängudeks või ürituseks (nt. laste sünnipäev) helistada tel: 56917115

Oliver Tammemägi
SK Martna

Loome Taebla piirkonna ajalooliste fotode kogu Ajapaigas

Hea Taebla kandi inimene, nüüd on võimalus oma vanad fotod ning ülevõtted moodunud aegadest säilitada ka tulevaste põlvkondadele. Oleme kogumas fotosid Taebla piirkonna (endise Taebla valla) kohtadest ja inimestest kuni aastani 2000, et need digitaliseerida ning laadida Taebla Ajapaika saidil www.ajapaik.ee (guugelda „taebla ajapaik“) Säilitamist väärib iga foto möödunud aegadest – ülevõtted perealbumitest, kohavaated, töö- ja vaba aja jäädvustused, taidluspildid, suguvõsa kokkutulekud, pulmad ning peod jne. Ära jäta oma vanu albumeid ja pildikogusid saatuse hooleks, vaid talletame need kogukonna ühise ajaloolise fotokoguna. Vana foto kõneleb ilmekalt meie järglastele meist ja meie tegemistest ning on põnev möödunud aegade tunnistaja. Vahel võib üks foto rääkida meie minevikust rohkem kui terve artikkel või dokument. Võta meiega ühendust, teeme koopiaid ja originaalid tagastame. Soovi korral saad enda piltide digifailid.

Taebla raamatukogu, tel 47 96 591

Asta Kõlamets, tel 53950231

Projekti on rahastatud kohaliku omaalgatuse programmi vahenditest.

TAEBLA TREENINGUD

ESIMENE TRENN
10.09.2019

TAEBLA
KULTUURIMAJAS

Trennid toimuvad T ja N
algusega kell 18:30

OSALEMINE
2 EUROT

Lisainfo:
Ester Rodima
ester.rodima@gmail.com

Kuluvõtte & Saaremaa

Kullamaa Kultuurimajas 19. septembril kell 18.00

Näitus ja filmid:
„Augusta ehk paradiisi poliitika“
„Haeska“
„Saaremaa valss“

Lüna Süb

Lääne-Nigula Õpilasmalev

Juba teist aastat järjest korraldas Lääne-Nigula valla Noortekeskus meie valla 13. – 16. aastastele noortele õpilasmalevat. Malevas saab noor töökogemuse, teenida endale taskuraha, leida uusi sõpru ning nendega ühiselt aega veeta. Sel aastal toimus õpilasmalev ühes vahetuses ajavahemikus 29. juuli – 10. august.

Õpilasmalevas osales 13 noort Taeblast ja Pali-verest. Tegemist oli nõ linnasisese rühmaga, kus noored õõbisid oma kodus ning hommikut ti mindi ühiselt bussiga tööle ja peale tööpäeva tagasi. Sel aastal said noored töökogemuse kahe tööandja juures. Enamus malevaajast töötati Lehemaa OÜ juures Liivil, kus noored tegid heakorratõid. Kaks päeva veetsid noored rattamaratonidel, Marimetsa Kapp sarja Pal-Klaasi Palivere XIII Rattamaratoni etapil ja Estonian Cup rattamaratonide sarja E-Piima 16. Kullamaa Rattamaratonil. Nendel üritustel olid malevanoored rajakohtunikud ning said olla abiks võistlejate juhatamisel ja jookide jagamisel. Mõlema töökogemusega olid noored enda sõnul rahul ning tööandjate kohta jagus noortel vaid häid sõnu. Ka malevanoored said palju kiita ning ära jõuti teha palju vajalikke töid. Õpilasmaleva jooksul toimusid erinevad ühised tegevused, meisterdasime malevalippu ja saime uusi teadmisi Eesti Töötukassalt. Lisaks külastasime meie vallas tegutsevat ettevõtet, Cipax Eesti AS-i, kus noored said tutvuda tööstusettevõttega ning said selgema pildi ettevõtte igapäevastest. Traditsiooniliselt lõpeb malevasuvi Eesti Õpi-

lasmalevate kokkutulekuga Ruunaveres, kus osales ka Lääne-Nigula Õpilasmalev. Kolme päeva jooksul võistlesid malevarühmad erinevatel aladel, näiteks võrkpallis ja kõieveos. Lisaks hinnati rühmalaule- ja lippe ning etluskavasid. Kokkutulekul esinesid malevlastele Curly Strings ja Shanon ning ühine pidu kestis lõkke ümber ja lava ees hommikutundideni. Malevlased tänavad toredaid tööandjaid, kes

andsid neile võimaluse saada vajalik töökogemus. Suur tänu Cipax Eesti AS-le, et võtsite meid vastu ja tutvustasite enda ettevõtet. Lisaks täname ka Harabuss OÜ bussijuhte, kes meid turvaliselt igale poole sõidutasid. Ka sel aastal ütlesid noored pärast maleva lõppemist, et ootavad juba järgimist malevasuve.

Rühmajuht Karmen

Laste suvepäevad Noarootsis

Augustikuu alguses toimusid laste suvepäevad Noarootsis. See on iga-aastane suveüritus, mida lapsed väga ootavad. See on võimalus koos sportmänge ja joogat teha, jalgratastega randa sõita ning veemängudes osaleda. Tore oli näha, et vahepause kasutati kaartide mängimiseks ning õpiti nii mõnigi uus põnev mäng mida laagrist ära minnes sõpradega mängida. Kõige rohkem

oodati õhtust ühist filmi vaatamist ja koolimaa klassiruumides õõbimist. See oli lastel hea võimalus olla eemal netiavarustest ja nutiseadmetest ning veeta rohkem aega õues koos vanade ja uute sõpradega. Eelnevate aastate laste lemmik söögikord oli taaskord rannapiknik, kus sõõdi Birkase kohviku käsitöö hamburgerit ja Noarootsi Poolsaare poe jäätiseid.

Lapsed oskasid olla ka väga tänulikud Noarootsi kooli kokkadele, kes tegevuste vahepausidel neid maitsvate söõkidega koolisööklas ootasid. Järgmisele suvele saadeti üheskoos soov, et sarnaseid laagreid toimuks Noarootsis rohkem kui üks suve jooksul ning osaleda saaksid ka need, kes seekord tulla ei saanud või osalejate hulka ei mahtunud. Suvepäevade toimumisele aitasid kaasa Noarootsi Gümnaasiumi õpilased ja kogukonna noored Linda Malmel ja Kustav-Rudolf Kari. Suured tänud MTÜ Noarootsi Tuuleenergiale.

Suvepäevadel osalejate arvamused:

* *Laager oli tore. Kõik olid toredad ja sõbralikud. Mulle meeldisid väga sportmängud staadionil. Kõik söõgid olid head ja maitsvad. Koos mereäärde sõitmine oli lahe. Sain endale uusi toredaid sõpru. Koolimajas õõbimine oli tore. Österbys rannamängud olid ka toredad ja lahedad. Mul oli väga vinge tiim. See joogalaager on olnud väga lahe, kõik inimesed on olnud toredad ja korraldajad on olnud mega head.*
 * *Mul pole lihtsalt sõnu. NIIIIIIII ÄGE laager! Tulen järgmine aasta kindlasti tagasi.*
 * *Väga väga lahe laager. Mulle meeldis jooga ja pesapall. Väga üli lahe kool. Väga hea söõk. Teistmoodi pesapall oli lahe. Jooga oli ka mõnus!*
 * *Meile meeldisid rannamängud. Me saime endale uusi sõpru. Me tegime ägedaid mänge. Kool on ilus. See võiks kesta kauem. Joogatund on lahe. Toit on hea. Soovitan tulla ka teisel.*

Suvepäevade korraldaja: Kaili Leht

Foto: erakogu Kaili Lehte

16. rattamaraton Kullamaal

10. augustil peeti Kullamaal juba 16.korda rattamaratoni, seekord uue nimetuse all Estonia Cup. See kross kuulub üleriigilisse sarja. Rajameister Avo Kirsipuu oli suutnud sõitjatele teha raske, kuid huvitava raja. Õnneks seekord oli ilm ilus ja rada kuiv. Võisteldi 2 distantsil: maraton 61 km ja poolmaraton 24 km. Lisaks lastesõidud 5 grupis. Osalejaid oli palju ja keeruline protokollistki väljaga, kes olid Lääne-Nigula valla inimesed.

Arvestust peetakse erinevates vanusegruppides. Maratonil osales 165 sõitjat. Meie valla parim oli Kristo Hüdsi ja hästi sõitis ka Marten Jõevee. Poolmaratonis osales 143 sõitjat - siin oli osalejaid meie vallast rohkem. Üldarvestuses oli Robin Reesar üheksateistkümnes, oma grupis 7 koht, Elar Smirnov kaheksas, Raul Reesar kümnes. Veteranidest Maanus Jõevee oma grupis teine, naistest Jane Hüdsi seitsmes, Erika Laherand oma vanusegrupis viies, Mati Kallemets kolmas.

Võistlus sujus hästi, suur tänu Paralepa Rattaklubile, Kullamaa abilistele, kes rajal julgestasid ja kohapeal toimetasid – abilisi kokku oli üle kolmekümne. Kullamaa Käsitöömaja proudas avasid ka kohviku.

Supi keetsid Kullamaa kooli kokad. Valla paremaid autasustas volikogu kultuurikomisjoni liige Kadri Lukk, samuti oli oma parimatele auhinnad välja pannud Kullamaa osavald.

Mai Jõevee

Kandideeri noorte-volikogusse!

Kaie Talving
haridusnõunik

Hea Lääne-Nigula valla noor, kandideeri noortevolikogusse!

Tänavu sügisel alustab esmakordselt tööd Lääne-Nigula valla Noortevolikogu. Noortevolikogu on volikogu juures tegutsev Lääne-Nigula noortest koosnev nõuandva õigusega esinduskogu (vaba-tahtlik ühendus) mis esindab vallas Lääne-Nigula valla noorte huve. Noortevolikogu tegevus rajaneb demokraatia põhimõtetel, liikmete omaalgatusel ja ühistegevusel, kogu põhitegevus on kaasata noori aktiivselt osalema ühiskondliku elu korraldamises.

Noortevolikogus saab olema 15 liiget, kes valitakse noortevolikogusse 2 aastaks. **Sa sobid noortevolikogusse kandideerima kui oled 13-26-aastane ning vastad vähemalt ühele järgnevatest tingimustest:**

- sinu elukoht Eesti rahvastikuregistri andmetel on Lääne-Nigula vald;
- sa oled õpilane Lääne-Nigula vallas asuvas üldhariduskoolis.

Noortevolikogu valimised toimuvad **7.-13. oktoobri 2019.**

Valimised viiakse läbi kahel viisil:

- kõikide Lääne-Nigula vallas asuvate üldhariduskoolide õpilasesindused valivad oma kooli õpilaste hulgast noortevolikogusse oma esindaja (Kullamaa Keskooli õpilasesindus valib 2 esindajat – ühe põhikooli- ja teise gümnaasiumiastmest);
- elektroonilise hääletuse kaudu, kus kandidaadil tuleb esitada vallavalitsusele vormikohane kandideerimisavaldus ja motivatsioonikiri vähemalt 14 päeva enne valimiste alguskuupäeva, s.o hiljemalt **22. septembril 2019.**

Elektroonilise hääletuse korraldab vallavalitsus, hääletamine toimub keskkonnas „VOLIS“. Noortevolikogu valimiste tulemused ja noortevolikogu koosseisu kinnitab vallavalikogu.

Täiendav info noortevolikogu ja selle valimiste kohta, sh noortevolikogusse kandideerimise avalduse vorm, on kättesaadav valla veebilehel www.laenenigula.ee.

Tule tee ajalugu, kandideeri esimesse Lääne-Nigula valla Noortevolikogusse!

Tallinna Selver plaanib Taeblas peatselt avada laste võrkpallitreeningud

Rando Soome
Noortetöö arendusjuht

Tallinna Selveri võrkpalliklubi plaanib koostöös Lääne-Nigula vallaga alustada 2020. aasta algusest võrkpallitreeningute läbiviimisega Taeblas.

Eesti Võrkpalli Liidu noortetöö juhi Rando Soome sõnul soovib eesti edukaim pallimänguala võrkpall pakkuda edaspidi kvaliteetseid noortetreninguid ka Haapsalu ümbruses, Lääne-Nigula vallas.

„Haapsalu spordikoolis alustab 1. jaanuarist Meelis Nukki juhtimisel 2007-2011 aastal sündinud poistele ja tüdrukutele mõeldud treeninggrupp, samasugust trennivõimalust soovime pakkuda ka Taebla ja ümbritseva piirkonna lastele,“ sõnas Soome.

Juba praegu toimuvad lastele ja noortele võrkpallitreeningud Kullamaal, Orus ja Noarootsis. Lääne-Nigula valla toel toimuvad juba Nõmme Kalju jalgpalliklubi treeningud Ristil.

Kullamaal kõlas pidulik muusika

Loit Lepalaan
Kullamaa kultuurimaja juhataja

22. augustil kõlas Kullamaa Püha Johannese kiriku võlvide all pidulik ja särav muusika. Orelkunstnik Piret Aidulo ning Eestimaa trompetisolistid Indrek Vau, Istvan Barath ja Villem Süvari mängisid kontserdikava, mis oli pühendatud Rudolf Tobiase noorima tütre, helilooja ja organisti Helen Tobias-Duesbergi 100-le sünniaastapäevale.

Helen Tobias sündis 11. juunil 1919. aastal New-Yorgis. Aastal 1926 tuli ta koos emaga Eestisse. Lõpetas 1943 Tallinna konservatooriumi August Topmani orel- ja Artur Kapi ning Heino Elleri kompositsiooniklassi. 1944-1946 täiendas end orel- ja kompositsiooni alal Berliini Kuninglikus Muusikaülikoolis. Olgu mainitud, et samas muusikaülikoolis töötas aastatel 1909-1918 Heleni isa Rudolf Tobias professorina.

Oma meenutustes mainib helilooja, et mitmed muusikaülikooli õppejõud mäletasid tema isa

ja kutsusid Helenit Rudolf Tobiase suurteose – oratooriumi „Joonase lähetamine“ järgi „preili Joonas“. Aastani 1951 elas ja töötas ta Berliinis ja Potsdamis organistina ning peale abikaasa surma asus koos tütre Maajaga elama USA-sse. Helen Tobiase abikaasa ja Maaja isa Wilhelm Duesberg oli tunnustatud Saksa filoloog ja keeleteadlane.

Oma isast kõneledes mainib Maaja, et ta val-

das 17 keelt. Tema vanemate tutvus ja abielu sai alguse ühelt koosviibimiselt, kus vilunud keelemehe kõrv oli tabanud Helen Tobiase heasaksa keeles pisut võõrapärast intonatsiooni. Peale palvet, et Helen kõneleks midagi oma emakeeles, konstanteerinud isa rõõmsalt: „Eesti!“ Helen Tobias-Duesberg töötas organisti ja õppejõuna Manhattani Muusikaülikoolis ning tegeles pidevalt komponeerimisega. Ta külastas mitmeid kordi Eestit ja aastal 1993 andis Helen Eesti Rahvusraamatukogule üle oma loomingukäsikirjade koopiad ning trükised.

Helilooja töödes, mida on esitatud paljudes maades, on rohkesti instrumentaalloomingut, sonaate, klaveritriosid, kammermuusikat, orelimuusikat ja soololaule. Kooriloomingust on suuteostena valminud „Missa Brevis“ ja „Reekviem“. 2017. aasta suvel kanti Estonia Seltsi Segakoori esituses „Reekviem“ ette Kullamaa kirikus. Ettekande muusikajuht ja dirigent oli Maaja Roos-Duesberg. Samas koosseisus esitati „Reekviemi“ 2018. aasta kevadel New-Yorgis Lincoln Centeris. Helen Tobias-Duesberg lahkus meie hulgast 4.

veebruari 2010 ja tema põrm puhkab Tobiase perekonna matusepaigas Kullamaa kalmistul. Heliooja 100-le sünniaastapäevale pühendatud kontserdil Kullamaa kirikus kõlasid orelkunstnik Piret Aidulo ja trompetisolistide Indrek Vau, Istvan Barathi ning Villem Süvari säravas esituses Benjamin Britteni, Hans-Andre Stammi, George Thalben-Balli, Healey Willani Ester Mäe ja Sofia Gubaidulina teosed. Suurepärase muusikute meistriliku muusitseerimine võeti publikumi poolt vastu rõõmu ja pikalt kestva aplausiga.

Kontserdi külaliste hulgas viibis ka Helen Tobias-Duesbergi tütar Maaja Roos-Duesberg, kes oli ülimalt tänulik esinejate kõrge meiserlikuse ja kontserdi hea korralduse eest. Vägev muusikaõhtu Helen Tobias-Duesbergi auks lõppes Kullamaa kogudusemajas kohvilauas.

Kontserdijärgsel päeval tutvus Maaja Roos-Duesberg põhjalikult Kullamaa kultuurilooga, külastas vanaisa Rudolf Tobiasega seotud paiku ja oli meeldivalt üllatunud ning õnnelik Kullamaa rikkaliku kultuuripärandi üle.

Palivere Suusaraja Jooksu toetavad:

PALIVERE SUUSARAJA JOOKS

AEG: 28.09.2019

KOHT: Palivere Turismi- ja Tervisespordikeskus

DISTANTSID: 400 m – 10 km

Startide algus kell 10.00

PARIMATELE AUHINNAD

LASTEHOID

OODATUD ON KA KEPIKONDID JA MATKAJAD

IGALE OSALEJALE SOE KÕHUTÄIS

KÕIKIDE LÕPETAJATE VAHEL LOOSITAKSE VÄJA AUHIND GREENHOME OÜ PUHKEKESKUSELT.

ROHKEM INFOT:

Facebook: Palivere Suusaraja Jooks või telefonil 55 48 718

Registreerimine: jaanika.paalmaa@gmail.com

TAECLA KULTUURIMAJAS

EAKATE VÕIMLEMINE

alates 7. oktoober

IGAL ESMASPÄEVAL

KELL 17.00-18.00

JUHENDAJA: MARIKA KERGE

TASUTA

Taebla Kultuurimajas

TULE VÕRKPALLI TRENNI

TRENNID TOIMUVAD ALATES 17.09

IGA TEISIPÄEV JA NELJAPÄEV

KELL 19.00-20.30

Sind ootavad toredad trennikaaslased ning uued elamused!

MIHKLILAAT

Koela Talumuuseumi õuel
28. septembril 2019
Kell 11.00

Ootame müüma ja ostma aia- ja põllusaaduseid, hoidiseid, käsitööd, vanavara ja muud huvitavat.

Muusikat teeb ansambel A-moll
Kohale on lubanud tulla ka KLOUN UMMI

Õnneloosiga võidab igaüks.
Kohapeal toitlustus
(vardasse lähevad nii siga kui ka lammas).
Toimuvad jõukatsumused ning valime PARIMA KODUVEINI.

info ja registreerimine: 56613584 Päevi
55572621 Tiit

LINNAMÄE SUVELÕPU LAAT

LINNAMÄE TURUPLATSIL
14.09 KELL 10:00

Laadalistele
esineb
ansambel:
"LAHUS"

Kauplemas
oodatud
kõik
kellel
soovi!

Lisainfo: 53430708; Lauri@halukalur.ee

MAAL ELAMISE PÄEVA RAAMES ON KÜLASTAJATELE AVATUD KA MARTNA NOORTEKESKUS.
LASTE- JA KODU- MARTNA GAARAZ OÜ, RESTIMAR OÜ NING MARTNA SIGALAS TOIMUB LIHANÄIDUK

ÜRITUS KÕIGILE TASUTA!

28 SEPTEMBER 2019

MARTNA

Laadapäev

„Ootest hobusesõnnikuni“

MARTNA KIRIKUS

KELL 11-13 SÜGISLAAT • LAADAMUUSIK • SUPP
13-13:45 HAAPSALU POISTEKOOR • JUHATAB KADRI KELNER
14-15 SIIRI KÄND-ASHILEVI KONTSERT

KAUPELMISINFO TELEFONIL 580 93633 KULLIKE • WWW.LAANENIGULA.EE

Alustavad beebikoolid!

Paliveres toimub beebikool Palivere Lasteaia neljapäeviti kell 11.00, esimene kokkusaamine 12.09.2019.

Linnamäel toimub beebikool LÄP-i majas teisipäeviti kell 10.00, esimene kokkusaamine 10.09.2019.

Täpsem info beebikooli juhendajalt Angela Luigalt, telefon 5272773

Smör & Bröd

NOAROOTSI POOLSAARE POOD

LAHTIOLEKU AJAD

Esmaspäev- reede 10.00-18.00
Laupäev 10.00-17.00
Pühapäev 11.00-14.00

Kohtumiseni poolsaarel!

Kuther Kaubandus OÜ

Wana kooli kohvik

WANA KOOLI KOHVIK
LASI MAJAS LINNAMÄEL

LÖUNAMENÜÜ
MAGUSTOIDUD
KOHV JA KOOK
SALATID

ALATES 2. SEPTEMBRIST ON KOHVIK AVATUD
ESMASPÄEVAST REEDENI KELL 11.00 - 14.00

NÖMME
KALJU
1983

LÄÄNEMAALT

KALJU ESINDUSMEESKONDA, TULE NÖMME KALJU JALGPALLITRENNI!

Lääne-Nigula vald, koostöös Nõmme Kalju jalgpalliklubiga moodustavad Risti Põhikooli juurde noorte jalgpallimeeskonna. Kolm korda nädalas toimuvatele treeningutele on oodatud lapsed vanuses 6-8. Treeningud toimuvad esmaspäeval, teisipäeval ja neljapäeval algusega kell 16.00.

Esimene treening toimub:
16.09.2019 kell 16:00

Info ja eelregistreerimine:
heli.randes@laanenigula.ee

Et Sa teaksid

mis Läänemaal toimub,
telli Lääne Elu.

Tutvu hinnakirjaga online.le.ee või
helista tel 473 7222.

Lääne Elu | EESTI VANIM JÄRJEPIDEVALT ILMUNUD
SÕLTUMATU AJALEHT

Infopäev Läänemaa vaegkuuljaile

Teisipäeval 29. Oktoobril 2019 toimub
Haapsalu Sotsiaalmajas

(aadressil Kastani tn 7, Haapsalu linn)

Kuulmisrehabilitatsiooni Keskuse vastuvõtt
vaegkuuljatele. Läänemaa
vaegkuuljad saavad kuuldeaparaadi,
keskuse spetsialistide nõustamist
ja igakülgset abi.

Palume kindlasti registreerida
telefonil 52 40 325.

Läänemaa Vaegkuuljate Ühingu juhatus

KOPPLAADURITEENUSED
(KAEVE-JA PLANEERIMISTÖÖD)
TEL. 56967272 MARKO